

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва

СИЛАБУС

КВАЛІМЕТРІЯ / QUALIMETRY

Інформація про викладача	
Викладач	Гирич Сергій
Науковий ступінь	кандидат технічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Соборна, 87, ауд. 50
Контактний телефон	067-39-63-114
E-mail:	s.gyrych@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	Мета курсу «Кваліметрія» – формування у здобувачів цілісності знань та навичок в галузі вимірювання та управління якістю об’єктів (продукції, послуг, стану). Освітній компонент «Кваліметрія» передбачає з’ясування ролі і місця кваліметрії в загальній системі управління економікою країни, оволодіння понятійним апаратом; визначення об’єктів кваліметрії, показників якості продукції, вивчення методів і принципів, використовуваних у кваліметрії; надання теоретичних основ та практичних рекомендацій щодо оцінки якості та конкурентоспроможності продукції, управління якістю на підприємствах.
Мова викладання	Українська мова
Результати навчання	Знання: сутності та методів кваліметрії; методів кваліметрії процесів і послуг; методів кваліметрії технічної продукції; методології комплексної оцінки показників якості продуктів харчування та непродовольчих товарів. Вміння: використовувати методи вимірювань при оцінці якості продукції; здійснювати оцінку рівня якості технічних виробів; здійснювати оцінку якості послуг і технологічних процесів на виробництві.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання						
Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
Тема 1. Методологічні основи кваліметрії	9	2	2	5	ВПЗ, В, УД, Т	5
Тема 2. Якість як багаторівнева ієрархічна структура	9	2	2	5	ВПЗ, В, УД, Т	5
Тема 3. Якість як предмет оцінювання	9	2	2	5	ВПЗ, В, УД, Т	5
Тема 4. Міра якості	9	2	2	5	ВПЗ, В, УД, Т	5
Тема 5. Класифікація методів оцінки якості	9	2	2	5	ВПЗ, В, ДП	5
Тема 6. Формування показників якості	9	2	2	5	ВПЗ, В, ДП	5
Тема 7. Властивості продуктів як одиничні показники при кваліметричній оцінці їх якості	9	2	2	5	ВПЗ, В, УД, Т	5
Тема 8. Кількісна оцінка органолептичних показників властивостей з урахуванням фізичних вимірів	9	2	2	5	ВПЗ, В, УД, Т	5
Тема 9. Методи визначення вагомості властивостей	9	2	2	5	ВПЗ, В, ДП	5
Тема 10. Вимірювання показників якості та визначення її вагових коефіцієнтів	9	2	2	5	ВПЗ, В, УД, Т	5
Тема 11. Правила побудови дерева показників якості	9	2	2	5	ВПЗ, В, ДП	5
Тема 12. Кваліметрія технологічної продукції	9	2	2	5	ВПЗ, В, УД, Т	5
Тема 13. Кваліметрія технологічного обладнання	9	2	2	5	ВПЗ, В, УД, Т	5
Тема 14. Класифікація видів контролю якості за різними ознаками	9	2	2	5	ВПЗ, В, ДП	5
Тема 15. Управління якістю продукції	9	2	2	5	ВПЗ, В, УД, Т	5
Тема 16. Вибір номенклатури параметрів при оцінці конкурентоспроможності	9	2	2	5	ВПЗ, В, УД, Т	5

Тема 17. Методи оцінки конкурентоспроможності	9	2	2	5	ВПЗ, В, ДП	5
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль	екзамен					
Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: ВПЗ – виконання практичних завдань – 2 бали; В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал; УД – участь у дискусії – 1 бал; Т – тестування – 1 бал; ДП – доповідь та презентація – 2 бали; ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (участь у наукових заходах). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання встановлені відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти http://www.vtei.com.ua/doc/2024/dok/8.pdf..					
Основні літературні та інформаційні джерела	1. Про стандартизацію : Закон України від 11.02.2014 № 1315 зі змінами та доповненнями станом на 28.08.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text 2. Про метрологію та метрологічну діяльність : Закон України від 05.06.2014 № 1314-VII зі змінами та доповненнями станом на 15.11.2024. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1314-18#Text 3. Про технічні регламенти та оцінку відповідності : Закон України від 15.01.2015 № 124-VIII зі змінами та доповненнями станом на 19.04.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text 4. Геворкян Е.С. Основи кваліметрії : конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 84 с. 5. Лукіна Т.О. Кваліметрія. <i>Енциклопедія освіти</i>. 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. С. 437-438. URL: https://lib.iitta.gov.ua/729163/1/Кваліметрія.pdf 6. Огірко І.В., Ясінський М.Ф., Ясінська-Дамрі Л.М., Огірко О.І. Інформаційні технології кваліметрії. <i>Комп'ютерні технології друкарства</i>. 2019. № 2 (42). С. 89-99 7. Одарченко Д.М., Соколова Є.Б. Кваліметрія : опорний конспект лекцій. Харків : ХДУХТ, 2020. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/8183/1/Opornij_konsp_lekcij_KVALIMETRIYa_2020.pdf					
Політика освітнього компонента						
Організація навчання	Аудиторні заняття з освітнього компонента проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті ВТЕІ ДТЕУ. Вимоги щодо організації навчання: 1. Сумлінне виконання розкладу занять з освітнього компонента (здобувачі вищої освіти відвідують заняття в обов'язковому порядку; здобувачі, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються). 2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять, якісне і своєчасне виконання завдань та обов'язкове виконання самостійних завдань, наданих викладачем. 3. Користування мобільними пристроями під час заняття лише з дозволу викладача і тільки з навчальною метою. 4. Здобувач вищої освіти може ознайомлюватись із своїми оцінками та					

	накопиченими балами в особистому електронному кабінеті, що міститься у вільному доступі. 5. Можливість перескладання будь-якого експрес-контролю в разі отримання незадовільної оцінки. Згідно з робочою програмою освітнього компонента окремі теми або їх питання викладаються на лекційних заняттях, інші – вивчаються здобувачами самостійно. Вивчення доцільно розпочати з ознайомлення з програмою курсу, а потім переходити до послідовного вивчення окремих тем. Самостійна робота здобувачів повинна проводитися у двох напрямках: – з питань тем освітнього компонента, які розглядалися під час аудиторних занять, увагу слід зосередити на більш детальному вивченні окремих положень законодавчих актів; – з питань тем освітнього компонента, які повністю передбачені для самостійного вивчення, необхідно опрацювати та засвоїти матеріал у відповідності з робочою програмою. Для кращого засвоєння матеріалу доцільно по кожній з тем і підтем скласти конспект. Перевірка виконання самостійної роботи проводиться викладачем на практичних заняттях, а також виноситься на поточний контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.
Інтеграція ІІІ в освітній процес	Інтеграція ІІІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ). Згідно пункту 3. Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ) правила для здобувачів: 3.1. Дозволене використання ІІІ (як допоміжного інструменту) 3.1.1. Планування та генерація ідей Використання ІІІ для мозкового штурму, пошуку нових ідей для теми тез (з обов'язковим додаванням у запит посилань на україномовні джерела за тематикою дослідження). 3.1.2. Допомога в дослідженнях Узагальнення великих наукових статей або звітів для швидкого розуміння їхньої суті. Важливо: це не замінює необхідності самостійного прочитання та критичного аналізу ключових джерел. Пошук релевантної літератури або джерел (з обов'язковою подальшою перевіркою їх існування та достовірності, оскільки ІІІ може вигадувати джерела). 3.1.3. Покращення власного тексту Перевірка граматики, орфографії та пунктуації у власноруч написаному тексті. Перефразування власних складних речень для покращення ясності та стилю. Переклад фрагментів тексту з іноземних джерел з обов'язковим подальшим редагуванням, оскільки автоматичний переклад часто буває неточним. 3.2. Заборонене використання ІІІ (що вважається порушенням академічної доброчесності) Наступні дії є суворо забороненими і розглядаються як грубе порушення принципів академічної доброчесності, що прирівнюється до плагіату та

	академічного шахрайства: 3.2.1. Пряме копіювання (Плагіат) Подання тексту, повністю або значною мірою згенерованого ШІ, як власної, оригінальної роботи. Це стосується як цілої роботи, так і окремих абзаців. 3.2.2. Використання під час контрольних заходів Будь-яке використання інструментів ШІ під час іспитів, тестів (включаючи онлайн-тестування), якщо це не було прямо та письмово дозволено науково-педагогічним працівником для конкретного завдання. 3.2.3. Фальсифікація та вигадкування Використання ШІ для створення фальшивих даних, неіснуючих посилань на літературу, фейкових цитат чи результатів досліджень. 3.2.4. Делегування ключових завдань Перекладання на ШІ основного аналітичного чи творчого завдання роботи. Наприклад, замість самостійного аналізу ринкової ситуації здобувач дає ШІ запит: «Проаналізуй ринок смартфонів в Україні та напиши висновки», а потім подає отриманий текст як результат власного аналізу. 3.2.5. Виконання роботи за іншого Використання ШІ для відповідей, виконання групових завдань від імені здобувача, якщо це не передбачає його активної інтелектуальної участі. 3.3. Вимоги до декларування та цитування Прозорість є ключовим елементом відповідального використання ШІ. 3.3.1. Обов'язок декларування Здобувач зобов'язаний декларувати факт використання інструментів генеративного ШІ у всіх письмових роботах, що підлягають оцінюванню, зокрема тезах. Виняток: декларування не вимагається для базових завдань, як-от перевірка орфографії чи граматики за допомогою вбудованих редакторів (наприклад, в MS Word). 3.3.3. Формат декларації Декларація має бути представлена в окремому документі «Декларація про використання ШІ». Декларація повинна містити: назву інструменту та компанію-розробника (наприклад, ChatGPT від OpenAI, Gemini від Google); чіткий перелік завдань, для яких використовувався ШІ; підтвердження, що здобувач несе повну відповідальність за фінальний зміст роботи. Приклад повної декларації: Декларація про використання ШІ Під час підготовки даних тез було використано інструмент ChatGPT-4 (OpenAI). Його було застосовано для таких допоміжних завдань: генерація ідей для структури роботи на етапі планування; перефразування трьох речень у розділі 2 для покращення стилістики; генерація базового шаблону для SWOT-аналізу, який був згодом самостійно заповнений та проаналізований. Весь основний текст, аналіз, інтерпретація даних та висновки є
--	---

	результатом моєї власної інтелектуальної праці. Я перевіряв(ла) всю інформацію, отриману від ШІ, на точність та достовірність і несу повну відповідальність за зміст цієї роботи.
Відпрацювання пропусків занять	Пропущені заняття в обов'язковому порядку відпрацьовуються: лекційні – шляхом конспектування відповідних тем, практичні – шляхом виконання практичних ситуацій.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль – екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені). Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти
Академічна доброчесність	Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/35.pdf . Політика застосування штучного інтелекту (ШІ) http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/96.pdf
Інші складові політики компонента	Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він / вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями не припустиме порушення академічної доброчесності. Презентації та доповіді мають бути авторськими оригінальними.

Затверджено на засіданні кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва 26.01.2026, протокол № 01.

Науково-педагогічний працівник

Завідувач кафедри

Сергій ГИРИЧ

Алла ТЕРНОВА